

Asia: VN/24367/2024

Euroopan neuvoston yleissopimus oikeudenkäyntiavustajan ammatin suojaamiseksi

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Lausuntopyyntö Euroopan neuvoston yleissopimuksesta oikeudenkäyntiavustajan ammatin suojaamiseksi

Oikeudenkäyntiavustajalautakunta kiittää mahdollisuudesta lausua Euroopan neuvoston yleissopimuksesta oikeudenkäyntiavustajien suojaamiseksi. Oikeudenkäyntiavustajalautakunta pitää sopimuksen allekirjoittamista tarkoituksenmukaisena. Suomen avustajajärjestelmä poikkeaa muiden maiden vastaavista järjestelmistä ja luvan saaneita oikeudenkäyntiavustajia ei juurikaan tunneta tai tunnusteta EU:n tasolla. Oikeudenkäyntiavustajalautakunta on laatinut luvan saaneiden oikeudenkäyntiavustajien pyynnöistä todistuksia luvan voimassaolosta EU-tuomioistuimissa toimimista varten. Kyseisissä todistuksissa on selostettu Suomen avustajajärjestelmää ja todettu, että luvan saaneet oikeudenkäyntiavustajat ovat edustamisoikeutensa osalta yhdenvertaisia asianajajien kanssa. Tietojemme mukaan annetut todistukset eivät kuitenkaan kaikissa tapauksissa ole oikeuttaneet luvan saanutta oikeudenkäyntiavustajaa toimimaan EU-tuomioistuimissa. EUT on myös ratkaisussaan (T-191/21, Svenska Metallkompaniet AB v. EUIPO) katsonut, ettei luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja ollut kelpoinen esiintymään EUT:ssa. Tästä syystä on tärkeää, että luvan saaneiden oikeudenkäyntiavustajien ammattikuntaa tuodaan tunnetuksi myös EU:n tasolla.

Oikeudenkäyntiavustajalautakunta on viranomainen, jonka toimivaltaan kuuluu muun ohella lupien myöntäminen oikeudenkäyntiasiamiehenä ja –avustajana toimimiseen, luvan peruuttamisesta päättäminen sekä valvontalautakunnan sille esittämien seuraamusmaksun määräämistä ja luvan peruuttamista koskevien valvonta-asioiden ratkaiseminen. Oikeudenkäyntiavustajalautakunta ylläpitää myös julkista luetteloa luvan saaneista oikeudenkäyntiasiamiehistä.

Oikeudenkäyntiavustajalautakunnalla ei viranomaisena ole toimivaltaa luvan saaneiden oikeudenkäyntiavustajien edunvalvontaan. Oikeudenkäyntiavustajalautakunta kiinnittää huomiota siihen, että luvan saaneilta oikeudenkäyntiavustajilta puuttuu Suomen Asianajajat- järjestöä vastaava kattojärjestö. Luvan saaneiden oikeudenkäyntiavustajien osalta kyseeseen tulee Luvan saaneet oikeudenkäyntiavustajat ry, jonka toiminta on hyvin pienimuotoista ja yhdistykseen kuuluu vain pieni osa luvan saaneista oikeudenkäyntiavustajista.

Oikeudenkäyntiavustajalautakunnan näkemyksen mukaan sopimuksen allekirjoittaminen ei aiheuta lainsäädännöllisiä tarpeita tai muita toimenpiteitä hallinnonalalla.

Oikeudenkäyntiavustajalautakunta katsoo, että luvan saaneen oikeudenkäyntiavustajan tulisi kuulua niihin oikeudellisiin avustajiin, jotka kuuluvat sopimuksessa turvatun suojelun piiriin. Ammattinimikkeen ”lawyer” tulisi tarkoittaa myös luvan saanutta oikeudenkäyntiavustajaa tarkoittavia termejä kuten ”licensed trial counsel”, ”licensed legal counsel”, ”trial counsel”, ”legal counsel” ja ”attorney”.

Oikeudenkäyntiavustajalautakunta

Pikkarainen Marianne
Oikeudenkäyntiavustajalautakunta